

Beslutningsforslag nr. **B 124**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 19. april 2013 af Peter Skaarup (DF), Pia Adelsteen (DF), Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF) og Dennis Flydtkjær (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om et nationalt dna-register

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2013 at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige ændringer af administrative forskrifter, så det sikres,

- 1) at dna-profiler fra udlændinge, der tager fast ophold i Danmark, optages i politiets dna-register, og
- 2) at alle prøver, der optages i PKU-registeret efter 1. januar 2014, omdannes til dna-profiler i politiets dna-register.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af tidligere fremsatte beslutningsforslag, senest B 27, folketingsåret 2011-12. Der henvises til Folketingstidende 2011-12, A, B 27 som fremsat, side 1ff, og F, møde 51, side 2ff.

Formålet med indeværende forslag er at tilvejebringe et dna-register, der med tiden vil indeholde dna-profiler på alle med fast ophold i Danmark. Det foreslås, at man tager udgangspunkt i Rigspolitiets nuværende dna-register, og at dette efterhånden omdannes til et obligatorisk nationalt dna-profilregister.

Som reglerne er i dag, kan politiet registrere dna fra personer, der har været sigtet for en lovovertrædelse med en strafferamme på 1½ års fængsel eller derover. Derudover kan der i dag generelt ske registrering af dna fra sigtede i visse sager om børnepornografi (straffelovens § 235, stk. 2), og politiet kan desuden udtage dna-prøver fra personer, som selv ønsker at afgive dna for at rense sig for mistanke. Det er for nylig besluttet, at dna-profiler fra sigtede, men ikke dømt, skal slettes efter 10 år. Dette harmonerer ikke med formålet med dette beslutningsforslag, hvorfor reglerne herom må tilbageføres til før lovændringen.

I det nationale dna-register, som er formålet med dette forslag, skal politiets nuværende dna-register suppleres med dna-profiler fra udlændinge, der tager fast ophold i Danmark, og med dna-profiler, der er udtaget fra samtlige prøver, der optages i PKU-registeret efter 1. januar 2014.

Forslaget i forhold til tidligere forslag om et obligatorisk nationalt dna-register

Forslagsstillerne så helst, at der hurtigst muligt blev oprettet et nationalt dna-register, der i princippet gælder alle personer med fast ophold i Danmark. Forslagsstillerne har således flere gange tidligere stillet forslag om udvidet dna-registrering. Senest som nævnt med B 27 i folketingsåret 2011-12. Heri blev det bl.a. foreslået at omdanne de nuværende prøver i PKU-registeret til dna-profiler.

PKU-registeret er et sundhedsfagligt register ved Statens Serum Institut, hvor blodprøver fra alle nyfødte siden 1982 opbevares. Blodprøven tages, cirka en uge efter barnet er født, og bliver brugt til at undersøge, om barnet lider af alvorlige sygdomme. I dag indeholder registeret omkring 2 millioner blodprøver.

I sin tale i forbindelse med 1. behandling af B 27 (2011-12) oplyste justitsministeren, at Statens Serum Institut på daværende tidspunkt vurderede, at udgifterne til omdannelse af PKU-registerets 2 millioner blodprøver til søgbare dna-profiler ville være forbundet med omkostninger, der formentlig udgør op mod 2 mia. kr.

Med indeværende forslag foreslås ikke at omdanne de 2 millioner opbevarede blodprøver i PKU-registeret til søgbare dna-profiler, men kun de prøver, der tilgår registeret fra 1. januar 2014. De resulterende udgifter reduceres således betydeligt i forhold til tidligere forslag om at omdanne de nuværende prøver i PKU-registeret til søgbare dna-profiler.

Ifølge Danmarks Statistik er der registreret mellem 58.000 og 66.000 levendefødte i Danmark om året i perioden 2001-2011. Med ca. 60.000 levendefødte om året vil udgiften blive ca. 60 mio. kr. til at udtage dna-profiler fra alle nyfødte et givent år. Dertil kommer udgifter til registreringen af udlændinge, der tager fast ophold i Danmark og endelig til løbende driftsudgifter, der overstiger de driftsudgifter, der allerede er ved Rigspolitiets nuværende register. Der er således tale om forholdsvis begrænsede merudgifter.

Dansk Folkeparti har bl.a. i sit udspil til ændringer til finanslovsforslaget for 2013 peget på, at statens brug af eksterne konsulenter kan reduceres – en besparelse der kunne give en mindreudgift på 700 mio. kr. En del af denne besparelse foreslås brugt til at finansiere det foreslåede dna-register.

Det Centrale Dna-profilregister

Rigspolitiets dna-register blev oprettet i 2000 ved lov nr. 434 af 31. maj 2000, lov om oprettelse af et centralt dna-profilregister. Dna-profilregisteret blev udvidet i 2005 med en ændring af lov om oprettelse af et centralt dna-profilregister og retsplejeloven. I realiteten betød denne ændring, at dna-registeret blev sidestillet med fingeraftryksregisteret, således at der gælder samme regler for optagelse i begge registre.

Registeret føres og vedligeholdes af Rigspolitiets dna- og fingeraftrykssektion. Det er Retsgenetisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut, der udfører dna-profilanalyserne. Ifølge Retsmedicinsk Institut blev der i 2010 foretaget 14.500 retsgenetiske undersøgelser i straffesager.

(http://retsmedicin.au.dk/fileadmin/www.retsmedicin.au.dk/uddannelse/forel_sningsnoter/PdfFiler/Retsgenetik-AU-1101.pdf).

Dna-profilregisteret består af en persondel og en spordel. Ifølge de seneste tilgængelige oplysninger står der i dag 56.000 personer registreret i persondelen, og omkring 34.000 spor fra gerningssteder er registreret i spordelen (»56.000 er registreret i dna-registret«, Kristeligt Dagblad, den 29. januar 2010). Til sammenligning er der registreret omkring en kvart million mennesker i fingeraftryksregisteret. Politiet forventer, at der med tiden vil være registreret lige så mange i dna-registeret. Antallet af personprofiler ventes at vokse fra omkring 1.500 til et sted mellem 8.000 og 15.000 om året (»Dna – Sådan bruger politiet dna«, www.politi.dk). Som nævnt indledningsvis registreres personer, der sigtes for lovovertrædelser med en strafferamme på 1½ år eller mere og for overtrædelse af straffelovens § 235, stk. 2. Bestemmelserne fremgår af § 2, stk. 2, i lov om Det Centrale Dna-profilregister.

I 2008 blev Storbritannien dømt ved Menneskerettighedsdomstolen for at opbevare dna-oplysninger i for lang tid. Dommen gik på, at man i strid med menneskerettighederne uden tidsbegrænsning havde opbevaret dna-oplysninger, fingeraftryk og celleprøver fra en 11-årig dreng, som var blevet frifundet i en røverisag.

Som følge af Menneskerettighedsdomstolens afgørelse gennemførte den daværende VK-regering en ændring af loven om Det Centrale Dna-profilregister. Ændringen medførte, at dna-profiler fra sigtede eller tiltalte, som ikke er blevet dømt, skal slettes efter 10 år. Kun Dansk Folkeparti stemte imod lovforslaget. Dommen fra Menneskerettighedsdomstolen har ligeledes fået den konsekvens i Danmark, at politiet fremover skal slette fingeraftryk fra sigtede, men ikke domte, personer efter 10 år. Rigspolitiet har hidtil haft en praksis med først at slette disse oplysninger i såvel Det Centrale Fingeraftryksregister som dna-registeret, når de pågældende personer er fyldt 80 år eller 2 år efter pågældendes død. Det er forslagsstillernes opfattelse, at reglerne må tilbageføres til denne praksis.

Opklaring af forbrydelser

Dna-registeret har muliggjort opklaring af forbrydelser, der er blevet begået for relativt længe siden, og hvor sagerne har været henlagt som uopklarede. Flere voldtægter og andre grove forbrydelser fra slutningen af 1990'erne er opklaret, fordi nye personers dna-profiler, der er blevet registreret, har matchet gamle dna-spor.

Den 24. januar 2008 kunne danske medier rapportere om en person, der blev fældet i en 8 år gammel sag vedrørende et bankrøveri af sparekassen i Vipperød ved Holbæk. Den formodede røver havde i 1999 efterladt en hue og dermed også sit dna-materiale. Dna-profilen blev dengang registreret i dna-profil registerets spordel. Manden blev i efteråret 2007 afhørt af Århus Politi i en mindre sag, hvor han afgav en dna-prøve. Et tjek i politiets dna-profilregister sammenkædede den mistænkte med den 8 år gamle røverisag (»Røver indhentet af fortiden – og sit dna«, Ekstra Bladet den 24. januar 2008).

I 2010 arresterede politiet den såkaldte Amagermand. Sagen drejer sig om en mand på 45 år, som har boet det meste af sit liv på Amager. Han har fået en livstidsdom for en række forbrydelser, der omfatter både voldtægter og drab på og omkring Amager. Disse forbrydelser fandt sted i perioden fra 1987 og frem til 2010. Forbrydelserne omfattede bl.a. et drab, der blev begået i 1990, men som hidtil har været uopklaret. Politiet fandt imidlertid et kondom med sæd i forbindelse med en voldtægt i 2010, og dette ledte politiet på sporet af forbryderen (»Det er Amagermanden sigtet for«, www.tv2.dk, den 7. februar 2011). Amagermanden blev den 19. december 2011 kendt skyldig i seks ud af syv anklagepunkter mod ham, og den 5. januar 2012 besluttede han sig for ikke at anke dommen. Et af de forhold, han blev kendt skyldig i, var voldtægt af en 17-årig pige på Kongelundsvej på Amager den 25. september 2010. Det var ved denne voldtægt, at politiet fandt det omtalte kondom med Amagermandens sæd tæt ved gerningsstedet.

Ovenstående sager er glimrende eksempler på, hvorledes dna-registrering kan hjælpe politiet og samtidig styrke retssikkerheden i Danmark. En meningsmåling, som analysebureauet Zapera har foretaget for gratisavisen 24timer, viser således også, at der i den danske befolkning er stor opbakning til et landsdækkende dna-register. Undersøgelsen viser,

at 73 pct. af de adspurgte borgere støtter et dna-register. Formanden for Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Henning Wollsen, bakker tillige op om ideen: »Det er et fantastisk godt bevisværktøj. Vi kan få naglet dem, som begår kriminalitet, og ofrene kan få retfærdighed. Og hvis der er nogle, der ubegrundet kommer i klammeri i en sag, kan de blive hurtigt frifundet.« Rigspolitiet mener også, at dna-profiler er til stor gavn i efterforskningsarbejdet. Således udtalte politimester Michael Højer som chef for politistaben i Rigspolitiet: »Et dna-register er et rigtigt godt og nyttigt arbejdsredskab i efterforskningen af strafbare forhold. Jo flere, der bliver omfattet af et dna-register, jo større mulighed er der også for at få et hit.« (»Danskerne er klar til at blive registreret i dna-bank«, 24timer, den 18. februar 2010). Et dna-register som foreslået i indeværende forslag vil således med tiden uden tvivl lette politiets arbejde.

Forhenværende drabschef Ove Dahl fra Københavns Politi har også talt for et dna-register, idet han også mener, at det vil lette politiets arbejde. Han ville helst have et landsdækkende register, men han stiller sig også tilfreds med et mindre dækkende: »Jeg kunne også leve med, at for eksempel alle drengebørn, der blev født, alle mænd indtil en vis alder og alle mænd, der rejser ind i landet, var i registeret, siger han.« (»Politichef ønsker et beskåret dna-register«, www.dr.dk den 18. november 2010).

Fremsættelsen af indeværende forslag er desuden aktualiseret af indtil videre to sager om seksuelle overgreb mod mindreårige piger på Fyn samt en række gamle mordsager, der netop er blevet genåbnet, fordi teknikken vedrørende dna-spor er blevet forbedret, således at det er blevet muligt at få brugbart dna ud af små biologiske spor (snyt m.v.), som er efterladt af en gerningsmand.

Sexovergrebene på Fyn

Det første overgreb fandt sted den 26. oktober 2012 ved Vester Skerninge på Sydfyn. Offeret var en 11-årig pige. Gerningsmanden hev pigen ind i sin bil, efter hun var stået af en skolebus om eftermiddagen. Gerningsmanden kørte rundt med pigen og ned ad en skovvej, hvor han forgreb sig på pigen. Efterfølgende satte gerningsmanden pigen fri. Det næste overgreb fandt sted den 14. november 2012 ved Refsvindinge på Fyn. Fremgangsmåden var nogenlunde den samme som ved det første overgreb. En 10-årig pige bliver bortført og udsat for et seksuelt overgreb. I begge tilfælde kunne pigerne oplyse, at gerningsmanden kørte i en rød bil. (<http://jyllands-posten.dk/indland/krimi/article4910360>. ece).

Politiet arbejdede med en teori om, at der var tale om samme gerningsmand i begge sager. Dette blev bekræftet den 20. november 2012, da resultatet af dna-profilen forelå. (<http://jyllands-posten.dk/indland/krimi/article4914947>. ece). Desværre passer dna-profilen ikke sammen med de dna-profiler, politiet har fra tidligere domte eller sigtede. Hvis politiet havde haft et nationalt dna-register over alle borgere, ville de nu efter alt at dømme kende identiteten på forbryderen. Uden et sådant alment register kan man kun hå-

be på, at det lykkes politiet at pågribe den pågældende forbryder, inden han slår til mod endnu et barn.

Genåbnede drabssager

Politiet har for nylig undersøgt 18 gamle og uopklarede drabssager i håb om, at den nyeste teknologi til at sikre dna-materiale kan være med til at fælde gerningsmændene. I første omgang er det lykkes politiet at lave dna-profiler i tre af sagerne. Og der er tale om mere end 20 år gamle drabssager, som ellers for længst var henlagt som uopklarede. Det drejer sig om følgende: Drabet på den 23-årige prostituerede Hanne With på Nørrebro i København nytårsnat 1990. Mordet på den 18-årige gymnasieelev Anne Stine Geisler i Teglgårdsstræde i det indre København under pinsekarnevallet i 1990. Og endelig mordet på den 80-årige Erna Jensine Østergaard Larsen i Københavns Nordvestkvarter i 1985.

(<http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2012/11/12/213918.htm#>).

Ligesom i ovennævnte sager om sexovergrebene på Fyn, ville politiet efter alt at dømme allerede have kunnet foretage anholdelser, hvis de pågældende gerningsmænds dna-profiler fandtes i dna-registeret. (<http://www.b.dk/nationalt/DNA-spor-genaabner-27-aargammel-drabssag>).

Afsluttende bemærkninger

De aktuelle sager vedrørende sexovergrebene på Fyn og de gamle drabssager viser, at der er behov for et omfattende dna-register, som foreslået i indeværende forslag. Som det ser ud nu, er den bedste chance for at pågribe gerningsmændene bag f.eks. drabssager, der er mere end 20 år gamle, angiveligt, at gerningsmændene begår en ny forbrydelse, som er alvorlig nok til, at dna-materiale fra dem bliver optaget i det nuværende dna-register.

Sagen om den såkaldte Amagermand er også stadig et godt eksempel på en serievoldtægts- og drabsmand, som formentligt kunne være standset langt tidligere, hvis der havde været et alment, nationalt dna-register. Sådanne forbrydelser ville ikke forekomme så ofte, hvis man takket være et dna-register fangede potentielle serieforbrydere tidligt.

Vi må heller ikke glemme, at et nationalt dna-register kan have en stor præventiv effekt. Hvis risikoen for at blive fanget via ens dna er tæt på 100 pct., vil mange potentielle forbrydere nok tænke sig om en ekstra gang, inden de kaster sig ud i kriminalitet.

Der har været bekymrede røster fremme i debatten i forhold til retssikkerheden – altså, hvis nu nogen fandt på at plante en andens dna på et gerningssted, så en uskyldig blev dømt på grundlag af dna-match. Til det er der at sige, at dna i sig selv ikke er det eneste bevis, der skal føre til domfældelse. Det er op til politiet at finde så mange beviser i en sag som muligt. Men når politiet har kædet en bestemt person sammen med en forbrydelse via dna, er det alt andet lige nemmere at finde flere spor og andet bevismateriale i sagen, end hvis man står på bar bund med hensyn til mistænkte.

Der er således særdeles gode grunde til at få oprettet et sådant register. Forslagsstillerne mener således også, at Folketinget er gået den gale vej de seneste år med hensyn til beslutningerne om sletning af registreringer af sigtede i dna-registeret og i Det Centrale Fingeraftryksregister. Indeværende forslag om dna-registrering af bl.a. alle nyfødte vil medvirke til med tiden at rette op på disse fejl. Forslagsstillerne opfordrer Folketingets øvrige partier til at støtte forslaget.

Skriftlig fremsættelse

Peter Skaarup (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et nationalt dna-register.

(Beslutningsforslag nr. B 124)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.